

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 35/2019
17.09.2020. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Никола Шијан, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1794/2018 од 11.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 17.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и тужене изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1794/2018 од 11.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 395/2016 од 19.02.2018. године, исправљеном решењем истог суда П 395/16 од 25.06.2018. године делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због неоснованог лишења слободе исплати следеће износе:

-на име смањења имовина услед негативних курсних разлика „Нуро Alpe Adria Bank“ АД Београд за узета средства стамбеног кредита и то на име главнице износ од 2.956.125,01 динара, на име законске затезне камате до 30.06.2017. године износ од 2.281.269,12, динара са законском затезом каматом на главницу од 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 1. тужбеног захтева)

-на име повећања обавеза према запосленим радницима у Агенцији „ББ“ због тужби запослених за неисплаћене зараде, а које је настало због немогућности исплата зарада запосленим и то на име законске затезне камате обрачунате до 30.06.2017. године на износе из тужби радника само за период потраживања након притварања тужиоца износ од 1.347.807,50 динара (тачка 2. туженог захтева),

-на име повећања обавеза према Пореској управи по основу затезне камате на пореске обавезе које тужилац није могао плаћати у законским прописаним роковима због неоснованог лишења слободе и то на име плаћене законске затезне камате Пореској управи на име главнице износ од 563.669,37 динара, на име законске затезне камате на

износ плаћене законске затезне камате Пореској управи до 30.06.2017. године износ од 496.990,82 динара са законском затезном каматом на главницу од дана 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 3. тужбеног захтева),

-на име повећања обавеза према Металс банци АД Нови Сад, односно Развојној банци Војводине по основу краткорочног кредита износ од 2.400.000,00 динара, на име законске затезне камате на износ главнице износ од 5.361.754,84 динара, на име законске затезне камате на износ редовне камате по кредиту до 30.06.2017. године износ од 5.598.437,03 динара (тачка 4. тужбеног захтева)

-смањења имовине услед раскида уговора о финансијском лизингу „Нуро Alpe Adria Leasing“ ДОО Београд и то на име главнице, плаћени износи главница рата 1.465.610,81 динара, на име законске затезне камате на износ уплаћених рата до 30.06.2017. године износ од 1.732.472,71 динар, на име главнице, префактурисани трошкови износ од 133.441,60 динара, на име законске затезне камате обрачунате на износ префактурисаних трошкова до 30.06.2017. године износ од 46.741,47 динара, на име главнице губитак од продаје предметног возила износ од 3.448.040,29 динара, на име законске затезне камате обрачунате на износ финансијског губитка од продаје предметног возила до 30.06.2017. године износ од 1.207.767,48 динара са законском затезном каматом на главницу почев од дана 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 5. тужбеног захтева)

-на име измакле користи тужиоца на дан 30.06.2017. године по основу нето добити која је остваривана у агенцији до штетног догађаја за тужиоца а која се основано могла очекивати према редовном току пословања до дана затварања агенције 20.11.2013. године и то на име главнице износ од 53.780.117,39 динара, на име законске затезне камате обрачунате на главницу до 30.06.2017. године износ од 30.304.258,08 динара са законском затезном каматом на главницу почев од 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 6. тужбеног захтева)

-на име измакле користи тужиоца због немогућности остваривања прихода по основу уговора о делу закљученог са „Тапел ДОО“ Нови Сад по званично средњем курсу НБС и то на име главнице износа од 3.625.458,00 динара, на име законске затезне камате до дана 30.06.2017. године износ од 3.391.941,04 динара са законском затезном каматом на главницу почев од 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 9. тужбеног захтева)

-на име измакле користи тужиоца због немогућности остваривања прихода по основу уговора о купопродаји пољопривредног производа, пшенице рода 2009. године закљученог са ВВ по основу члана 6. овог уговора и то на име главнице износ од 1.403.343,00 динара (динарска противвредност износа од 15.000 евра по средњем курсу на дан 05.05.2014. године) са законском затезном каматом на главницу почев од 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 10. тужбеног захтева).

Истом пресудом у ставу другом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 469.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев са делом којим тужилац потражује исплату на име повећања обавеза према запосленим радницима у Агенцији „ББ“ због тужби запослених за неисплаћене зараде, а које је настало због немогућности исплате зарада запосленима у Агенцији „ББ“ и то на име судских трошкова у износу од 256.647,46 динара, на име законске затезне камате на судске трошкове до 30.06.2017. године у износу од 320.100,93 динара као и делом којим тужилац потражује законску затезну камату од дана пресуђења па до коначне исплате на досуђени износ обрачунате и углавничене камате на износе по тужбама запослених за период након притварања тужиоца (тачка 2. тужбеног захтева), затим са делом потраживане законске затезне камате почев од

30.06.2017. године па до исплате на досуђене износе обрачунате камате на име повећања обавеза према Металс банци АД Нови Сад, односно Развојној банци Војводине АД Нови Сад, по основу краткорочног кредита износ од 2.400.000,00 динара (тачка 4. тужбеног захтева), као и са вишком тужбеног захтева у делу којим тужилац потражује измаклу корист на дан 30.06.2017. године по основу нето добити која је остваривана у агенцији до штетног догађаја за тужиоца и која се основано могла очекивати према редовном току пословања преко досуђеног износа главнице од 53.780.117,39 динара па до траженог износа главнице од 92.516.265,63 динара (тачка 6. тужбеног захтева), затим са делом тужбеног захтева којим тужилац потражује на име измакле користи због немогућности извршавања одборничке функције тужиоца за цео период истека мандата 2012. године према важећим ценама у време вештачења и то на име главнице, изгубљене одборничке накнаде у износу од 433.596,08 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до коначне исплате (тачка 7. тужбеног захтева), затим са делом тужбеног захтева којим тужилац потражује на име измакле добити тужиоца по уговорима који су закључени а нису реализовани у 2008. години и то у периоду од 01.01.2009. године до рока важности односно до 20.11.2013. године и то на име главнице – измакле добити износ од 25.904.432,02 динара, на име законске затезне камате обрачунате на наведени износ до дана 30.06.2017. године износ од 14.207.985,12 динара са законском затезном каматом на главницу почев од 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 8. тужбеног захтева), као и са делом тужбеног захтева који се односи на измаклу корист због немогућности остваривања прихода по основу уговора о купопродаји пољопривредног производа – пшенице рода 2009. године закљученог са ВВ по основу члана 6. овог уговора и то са делом којим је углавничена камата на овај износ главнице и потраживана у укупном износу од 605.940,16 динара (тачка 10. тужбеног захтева), као и са делом којим тужилац потражује на име измакле користи тужиоца због немогућности рада и остваривања прихода по основу уговора о купопродаји пољопривредног производа – пшенице рода 2009. године закљученог са ВВ по основу нереализоване договорене производње пшенице 2009. године на дан 12.08.2009. године (када је тужилац пуштен из притвора) и на дан 30.06.2017. године на име главнице – измакле добити по уговору износ од 1.754.178,75 динара на име законске затезне камате на овај износ главнице до 30.06.2017. године износ од 2.072.988,13 динара са законском затезном каматом на главницу почев од дана 30.06.2017. године па до коначне исплате (тачка 11. тужбеног захтева) као и са вишком законске затезне камате потраживане на трошкове поступка и то преко досуђене од дана извршности пресуде до исплате па до тражене до дана доношења пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1794/2018 од 11.10.2018. године у ставу првом изреке жалба тужиоца је делимично усвојена и првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу одлуке о исплати измакле користи због немогућности обављања одборничке функције (тачка 7. тужбеног захтева) преиначена и тужена обавезана да тужиоцу по овом основу исплати износ од 1.250,00 динара (накнада за октобар 2008) са законском затезном каматом почев од 01.11.2008. године до исплате, износ од 1.250,00 динара (накнада за новембар 2008 године) са законском затезном каматом од 01.12.2008. године до исплате, износ од 7.500,00 динара (накнада за децембар 2008. године) са законском затезном каматом почев од 01.01.2009. године до исплате и износ од 6.250,00 динара (накнада за фебруар 2009. године) са законском затезном каматом од 01.03.2009. године до исплате. У преосталом побијаном одбијајућем делу одлуке о примарном и о евентуалном тужбеном захтеву жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда у наведеном делу потврђена. Истом пресудом у ставу другом изреке жалба тужене је делимично усвојена и првостепена

пресуда преиначена одбијањем тужбеног захтева за исплату износа наведених у првостепеној одлуци: и то у ставу 2. алинеја 1. (којим је одлучено у тачки 1. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 2. изреке (којим је одлучено о тачки 2. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 3. изреке (којим је одлучено о тачки 3. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 4. изреке (којим је одлучено о тачки 4. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 5. (којим је одлучено о тачки 5. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 6. изреке преко износа од 4.903.963,59 динара са законском затезном каматом почев од 12.08.2009. године до исплате, до укупног износа досуђеног наведеним ставом, (којим је одлучено о тачки 6. тужбеног захтева); у ставу 2. алинеја 7. изреке преко износа од 5.017 евра са каматом обрачунатом по стопи прописаној законом о затезној камати почев од 19.02.2018. године до исплате и све у динарској противвредности на дан исплате до укупног износа досуђеног наведеним ставом (којим је одлучено о тачки 9. тужбеног захтева); и у ставу 2. алинеја 8. изреке (којим је одлучено о тачки 8. тужбеног захтева). Ставом трећим изреке у преосталом усвајајућем непреиначном делу, којим је одлучено о исплати износа од 4.903.963,59 динара са законском затезном каматом од 12.08.2009. године до исплате, о исплати износа од 5.017 евра са каматом обрачунатом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 19.02.2018. године до исплате и све у динарској противвредности на дан исплате као и о трошковима првостепеног поступка жалба тужене је одбијена и цитирана првостепена пресуда исправљена решењем потврђена. Четвртим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 56.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено су изјавили ревизије тужилац и тужена због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и то тужилац у одбијајућем делу захтева и тужена у усвајајућем делу потраживања.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничном поступку и налази да ревизије нису основане.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у поступку по ревизији води рачуна по службеној дужности. Ревизијама се неосновано указује на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку јер наведена повреда поступка није ревизијски разлог у смислу члана 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац рођен 1962. године, неосуђиван, се у периоду од 01.10.2008. године до 12.08.2009. године налазио у притвору по одлукама Посебног одељења Окружног суда у Београду као окривљени за кривична дела злочиначно удруживање и злоупотреба службеног положаја, у јавности познато као случај „грађевинска мафија“. Пресудом Вишег суда у Београду К-По1 бр. 191/10 од 01.11.2012. године тужилац је ослобођен оптужбе за извршење наведених кривичних дела а Апелациони суд у Београду је одлучујући о жалбама пресудом Кж1 По1 9/13 од 04.10.2013. године потврдио ослобађајућу кривичну пресуду против тужиоца. Привременом мером од 29.12.2008. године ради обезбеђења одузимања имовинске користи од тужиоца као окривљеног било је наложено банкама код којих је тужилац имао отворене динарске и девизне рачуне ускраћивање исплате новчаних средстава до износа од 16.555.612,00 динара. Тужилац се од 1999. године бавио детективским пословима. Регистровао је 1994. године Агенцију „ББ“ са седиштем у ..., која се бавила пословима обезбеђења објеката и личности а у време лишења слободе тужиоца имала је међународне сертификате за различите послове и отворене пословне јединице у ... и ..., тридесетак стално запослених радника и 10 до 40 ангажованих лица по

привременим уговорима. Агенција тужиоца је обезбеђивала културне манифестације у организацији извршног одбора Градске управе Новог Сада и Културног центра Новог Сада, вршила је услуге физичког обезбеђења за транспорт новца и друге послове за НБС Филијалу у Новом Саду, Атлас банку, Војвођанску банку, обезбеђивала је мензе и студентске домове у Новом Саду, објекте за ЈП „Завод за изградњу Нови Сад“, АД „Данубијус“ и др., вршила је и детективске послове и обезбеђење јавних личности. Тужилац је 25.02.2008. године подигао стамбени кредит код „Нуро Alpe Adria Bank“ у износу од 73.000 CHF са роком отплате 20 година који је отплаћиван преко рачуна Агенције „ББ“. Код Металс банке тужилац је у име агенције подигао за потребе агенције краткорочни кредит 15.07.2008. године у износу од 2.400.000,00 динара на период од шест месеци. Дана 13.12.2007. године тужилац је закључио уговор о финансијском лизингу са „Нуро Alpe Adria Leasing“ ради куповине возила за потрбу Агенције „ББ“. Тужилац је имао регистровано пољопривредно газдинство од 03.08.2005. године. Поседовао је 30 хектара земље у Банату, која је обрађивана механизацијом и доносила приходе. Дана 05.08.2008. године између тужиоца као индивидуалног пољопривредног произвођача – продавца и ВВ као купца закључен је уговор о купопродаји пшенице, рода од 2009. године, очекиваних 150 тона по цени од 175 евра по тони у динарској противвредности, са 30 хектара земљишта тужиоца. Према члану 6. наведеног уговора у случају неиспоруке пшенице продавац се обавезао да исплати дупли износ примљене капаре. Тужилац је по овом основу исплатио купцу износ од 15.000 евра према признаници дана 05.05.2014. године. Тужилац је поклонио своје земљиште деци током 2010. године задржавањем права доживотног плодоуживања.

У периоду од 2006. до 2008. године тужилац је био одборник у СО ... а у сазиву од 2008-2012 године одборничку функцију је обављао почев од 11.07.2008. године са правом на накнаду увећану за путне трошкове до разрешења 24.03.2009. године када је активирана његова оставка. Од 31.07.2008. године тужилац није присуствовао седницама. Пословање тужиоца је вођено преко рачуна а тужилац је до одласка у притвор измиривао редовно обавезе према запосленима, по основу кредита, лизинга и пореске обавезе. Тужилац је лично водио послове као предузетник. У агенцији га је замењивао ГГ а и братанац ДД је био овлашћен за организацију и закључење послова. Пре лишења слободе тужиоца Агенција „ББ“ је имала бројне закључене уговоре о пружању услуга физичког обезбеђења и учествовала је на тендерима за будуће послове. Након хапшења тужиоца клијенти су почели да отказују уговоре тако да су неки од уговора ближе означени првостепеном пресудом отказани од стране наручилаца, а неки су споразумно раскинути, повериоци су почели да активирају менице, рачун агенције је био блокиран, запослени нису примали зараде, рате кредита нису плаћене и било је кашњења са исплатом пореских обавеза. Након изласка из притвора тужилац је продао једнособан стан ради плаћања рата за стамбени кредит, затим пребацио средства са рачуна Пољопривредног газдинства за отплату кредита али је све било недовољно за даљи период и банка је 2011. године раскинула уговор и тражила преосатли износ дуга. Возило узето на лизинг је одузето а дуг за возило није плаћен. Тужилац је наставио да обрађује земљиште након изласка из притвора али је годишња производња за 2008/09 годину пропала. Након окончања кривичног поступка рачуни тужиоца су одблокирани али на њима није било значајних средстава. Агенција „ББ“ је престала са радом 20.11.2013. године. Радници Агенције „ББ“ су парничним тужбама тражили накнаду зараде и других примања из радног односа а судови су донели 12 пресуда због пропуштања, три пресуде и издали четири платна налога којима су тужилац и Агенција „ББ“ обавезани на исплату зараде и других накнада из радног односа са каматом и трошковима поступка. У наведеним поступцима није

коришћено право жалбе. Почетком 2010. године супруга тужиоца је основала ДОО „АА1“ детектив и обезбеђење које је након окончања кривичног поступка према тужиоцу пререгистровано на име тужиоца. Тужилац је 25.09.2008. године као извршилац закључио са ДОО „Тапел“ из Новог Сада као наручиоцем уговор о делу за период од 25.09.2008. до 25.09.2013. године за новчану накнаду 500 евра нето месечно у динарској противвредности. Наведени уговор наручилац је отказао 05.10.2008. године након хапшења тужиоца.

Тужилац се 31.12.2013. године обратио Комисији за накнаду штете Министарства правде са захтевом за накнаду штете. Делом правноснажном пресудом у ранијем току ове парнице (П 225/14 од 24.03.2016. године Гж 2789/16 од 19.10.2016. године) тужиоцу је на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе досуђен укупан износ од 1.200.000,00 динара са каматом.

По оцени Врховног касационог суда правилно је побијаном пресудом примењено материјално право делимичним преиначењем првостепене пресуде и делимичним одбијањем жалби странака и потврђивањем одлуке. Наводи ревизија о погрешној примени материјалног права нису основани.

Према члану 14. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01...“Службени гласник РС“ бр. 20/09) лице које је без основа осуђено за кривично дело или је без основа лишено слободе има право на рехабилитацију, право на накнаду штете од државе као и друга права утврђена законом. Према члану 560. став 1. тачка 1. истог закона право на накнаду штете припада и лицу: које је било у притвору а није дошло до покретања кривичног поступка, или је поступак обустављен правноснажним решењем, или је правноснажном пресудом ослобођен од оптужбе или је оптужба одбијена. Како се тужилац налазио у притвору у периоду од 01.10.2008. године до 12.08.2009. године и незаконитим поступањем није скривио ни допринео лишењу слободе при чему је по окончању кривичног поступка ослобођен оптужбе, тужилац због неоснованог лишења слободе спада у законску категорију лица којима нечелно припада право на накнаду штете. Цитиране одредбе Законика о кривичном поступку представљају специјалан пропис за накнаду штете лицима неосновано лишеним слободе, који искључује примену општих одредби из члана 172. Закона о облигационим односима. За штету због неоснованог лишења слободе држава одговара без обзира на кривицу и оштећено лице није у обавези да доказује пропусте у раду или грешке у раду органа већ само постојање општих, грађанско правних претпоставки и то постојање штете и узрочну везу између настале штете и неоснованог лишења слободе. Стога за накнаду штете по овом основу кумулативно морају бити испуњени законски услови не само из кривичног права већ и грађанско правни услови прописани Законом о облигационим односима. Побујаном пресудом правилно се другостепени суд ограничио на разматрање штете због неоснованог лишења слободе и њене накнаде а не вођење кривичног поступка уопште, јер је током кривичног поступка свако окривљено лице заштићено претпоставком невиности а кривични поступак у овом случају је вођен од стране овлашћеног органа, без неправилног и незаконитог рада и у законитој процедури.

Према члану 155. Закона о облигационим односима штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другог физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета). Према члану 189. став 1. и 3. истог закона оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. При оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Из цитираних одредби произилази интегрални принцип

накнаде материјалне штете и одређене специфичности при одмеравању накнаде обичне штете и измакле користи. Код одмеравања материјалне штете у виду измакле користи узима се у обзир само конкретни добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом односно пропуштањем. Стога добитак очекиван по субјективној процени да ће наступити није од значаја већ само онај добитак који се према објективним околностима и разумној вероватноћи могао основано очекивати. Водећи рачуна о висини материјалне штете коју је тужилац претпео неоснованим лишењем слободе правилно је апелациони суд оценио да је првостепени суд за поједине видове материјалне штете извео погрешан закључак о постојању узрочно последичне везе између евентуално претрпљене штете и неоснованог лишења слободе.

Правилно је побијаном одлуком делимично преиначена првостепена пресуда досуђењем накнаде штете тужиоцу у висини накнаде која припада одборницима за присуство на седницама за период трајања притвора до активирања оставке тужиоца и постављања другог одборника. Тужилац у наведеном периоду није присуствовао седницама из објективних разлога и одсуство са седнице је било директно проузроковано боравком у притвору. Стицање прописаних одборничких накнада тужилац је према редовном току ствари могао основано да очекује услед чега изостанак ових примања представља измаклу корист, која припада тужиоцу у досуђеним износима. У преосталом делу потраживања за период након престанка одборничке функције тужиоца по овом основу правилно је побијаном одлуком првостепена пресуда потврђена у одбијајућем делу тужбеног захтева јер је правилно оцењен изостанак узрочно последичне везе између губитка, примања и притвора тужиоца. Потписом бланко оставке тужилац је морао бити свестан права партије којој припада на њено активирање из неограничених разлога и независно од његове воље. Стога се ревизијама странака неосновано оспорава побијана одлука у овом делу тужбеног захтева.

Неосновано се ревизијом тужиоца оспорава побијана одлука у делу захтева за накнаду штете због губитка зараде у пољопривреди. Тужилац је по овом основу истакао два захтева: за накнаду штете због немогућности остварења прихода по основу уговора о купопродаји пшенице, рода 2009. закљученим са ВВ у смислу члана 6. уговора у висини исплаћене двоструке капаре од 15.000 евра у динарској противвредности (који је првостепени суд усвојио у делу главнице досуђењем исплате износа од 1.403.343,00 динара са каматом од 30.06.2017. године док је одбијен део захтева на име углавничене камате на износ главнице на дан 30.06.2017. године од 605.940,00 динара) и захтев за накнаду измакле користи због немогућности рода и остварења прихода по основу истог уговора закљученим са ВВ нереализовањем договорене производње пшенице 2009. године на дан 12.08.2009. године и 30.06.2017. године у износу главнице измакле добити по уговору од 1.754.178,75 динара са каматом на овај износ до 30.06.2017. године у износу од 2.072.988,00 динара са каматом на име главнице од 30.06.2017. године до исплате (који је првостепеном пресудом одбијен у целости). Правилно је побијаном пресудом преиначена првостепена одлука одбијањем захтева у усвајајућем делу и потврђивањем у одбијајућем делу. Код утврђених чињеница да због боравка тужиоца у притвору није остварен род пшенице у 2009. години, што подразумева да тужилац није имао ангажовања ни расходе у производњи, јер нису пружени докази на ову околност и да уговор са ВВ није извршен од стране тужиоца, враћањем износа од 7.500 евра примљеног од ВВ на име капаре тужиоцу није проузрокована штета и нема законских услова за обавезивање тужене на накнаду док је у преосталом делу захтева за динарску противвредност износ од још 7.500,00 евра по члану 6. уговора за исплату удвојене

капаре правилно оценио другостепени суд да се ради о добровољној исплати, коју тужилац није био у обавези да изврши јер је објективно због боравка у притвору био спречен да изврши ову уговорну обавезу. Није спорно да наведени уговор представља доказ да је за тужиоца настала штета у виду изгубљене користи од нереализоване производње пшенице 2009. године, међутим тужилац није доказао могући изгубљени нето приход, односно колику зараду је могао да оствари да је обрађивао своје имање у време притвора, висину штете услед чега је и у престалом делу правилно побијаном пресудом одлучено потврђивањем првостепене пресуде.

Постављеним тужбеним захтевом тражена је накнада штета у висини изгубљене користи по основу изгубљене нето добити Агенције „ББ“ од штетног догађаја до остварења првог услова за пензију тужиоца у виду главног дуга од 92.516.265,63 динара, камате обрачунате на наведени износ до 30.06.2017. године у износу од 30.304.258,08 динара са каматом на име главнице од 30.06.2017. године па до исплате. Првостепеном пресудом је према налазу и мишљењу вештака усвојен тужбени захтев за износ од 53.780.117,00 динара који се односи на изгубљену нето добит агенције за период до затварања агенције 20.11.2013. године са каматом а преко наведеног износа тужбени захтев је одбијен. Побијаном пресудом делимично је преиначена првостепена одлука у усвајајућем делу одбијањем тужбеног захтева преко износа од 4.903.963,59 динара са каматом од 12.08.2009. године док је у преосталом делу првостепена пресуда потврђена. Правилно је побијеном пресудом оцењено да су испуњени законски услови само за накнаду штете услед изгубљене добити настале раскидом шест уговора закључених са агенцијом непосредно пре лишења слободе тужиоца и раскинутих од стране наручилаца одмах након хапшења тужиоца на основу којих би агенција остварила нето добит током боравка тужиоца у притвору од 4.903.963,59 динара да је лишење слободе тужиоца изостало. Према садржини и датуму закључених уговора и разлозима раскида, тужилац је према редовном току ствари могао основано очекивати добит које је лишен јер је хапшењем тужиоца, одлукама наручилаца извршење уговора онемогућено. Међутим у осталом делу потраживања по овом основу правилно је првостепена пресуда у усвајајућем делу преиначена одбијањем тужбеног захтева и потврђењем у одбијајућем делу. Према утврђеним околностима случаја преко досуђеног износа није доказана узрочно последична веза између штете настале губитком нето добити агенције и лишења слободе тужиоца и правилно је оцењено да не постоји одговорност тужене услед гашења агенције „ББ“ новембра 2013. године и губитка нето прихода агенције у периоду од лишења слободе тужиоца до гашења агенције односно стицања услова за пензију тужиоца. У овом случају није спорно да је агенција тужиоца пре његовог лишења слободе пословала позитивно, да је имала закључене бројне уговоре и да је иступала на тендерима и добијала нове послове. У поступку је утврђен биланс успеха агенције пре притварања тужиоца, садржина привремене мере из кривичног поступка забраном исплате одређених средстава и блокаде рачуна агенције али истовремено и чињенице да је агенција закључила и неке нове уговоре током притвора тужиоца, да судски нису оспоравани захтеви за раскид уговора међу којима је било и оних који су годинама успешно извршавани, да је агенција споразумно раскидала неке од уговора иако је кадровски била способна да обавља послове и током одсуства тужица, да је ГГ иако лишен слободе када и тужилац пуштен из притвора 18.12.2008. године, да је у агенцији радио и братанац тужиоца ДД овлашћен за организацију и закључење послова а посебно да је супруга тужиоца почетком 2010. године основала привредно друштво исте делатности као агенција „ББ“ са називом „АА1“ која је у себи садржала име тужиоца и његове агенције. Новоосновано друштво је позитивно пословало и тужилац га је пререгистровао на своје име што чини погрешном оцену првостепеног суда да је углед тужиоца боравком

у притвору био нарушен у мери која је онемогућила даље пословање Агенције „ББ“. Правилан је и закључак другостепеног суда да сви уговори о физичко техничком обезбеђењу нису били везани за личност тужиоца и да после дугогодишње успешне сарадње није било разлога за раскид појединих уговора. Стога и поред поремећаја у пословању није доказана нужност престанка рада агенције „ББ“ нити узрочно последична веза затварања агенције са боравком тужиоца у притвору. У односу на уговор закључен са ДОО „Тапел“ који јесте био везан за личност тужиоца правилно је досуђена накнада штете за период боравка тужиоца у притвору док је у одбијајућем делу ревизија тужиоца неоснована.

Правилна је оцена другостепеног суда да тужилац није доказао адекватну узрочност између понашања тужене и настале штете због неблаговременог плаћања стамбеног кредита уговореног са „Нуро Алпе Адриа Банк“ у динарској противвредности швајцарског франка, на име обавеза према Металс банци по краткорочном кредиту, за обавезе према запосленим радницима у Агенцији „ББ“ због раскида уговора о финансијском лизингу и других раскинутих уговора агенције, закључених 2008. године, нереализованих до рока важности као и немогућност обављања посла након изласка из притвора, неплаћања зараде радницима и повећање обавеза према Пореској управи, према којој је доцња са исплатом пореских обавеза наступила након изласка тужиоца из притвора. Основано је истицање другостепеног суда да тужилац у поступку није пружио доказе на околност колики је био износ средстава на његовим рачунима у моменту лишења слободе нити доказао да је до блокаде рачуна 29.12.2008. године имао средстава на рачуну или би их стекао у висини довољној да може благовремено да измири све преузете доспеле обавезе. Позитивно пословање тужиоца пре боравка у притвору не подразумева да је сваки губитак имовине тужиоца у наредном периоду последица лишења слободе обзиром да тужилац све набројане послове у којима је био ангажован није сам обављао и на пасивно понашање у погледу правне заштите својих имовинских интереса након изласка из притвора. Постојање штете и њена висина морају да се документују доказима који несумњиво потврђују умањење у имовини оштећеног што је у овом случају у наведеном делу изостало.

Разлоге које је за своју одлуку навео другостепени суд као правилне и на закону засноване прихвата и Врховни касациони суд у целости не образлажући своју одлуку даље сходно члану 414. став 2. Закона о парничном поступку.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић